

Includerea claselor

- Tot o relație de compunere, dar care presupune definirea unei clase (clasă copil) în interiorul altei clase (clasa părinte)
- Declarația este vizibilă doar în interiorul clasei părinte
- Accesul la clasa copil din exterior se va face prin utilizarea operatorului de rezoluție (::) aplicat pe clasa părinte (doar dacă clasa copil este declarată în zona publică a clasei părinte):

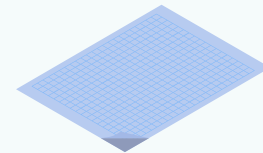
ClasaParinte::ClasaCopil obiectDeTipCopil;

Includerea claselor

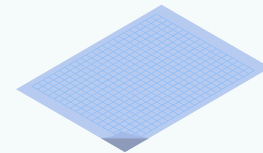
```
class TelefonMobil
{
    string producator;
    string model;
    class Baterie
    {
        //...
    } baterie;
    //...
};
```

Fișiere header

- Utilizate pentru a separa partea de definire a clasei de partea de implementare a ei și eventual de partea de utilizare
- În fișierele header nu sunt recomandate funcțiile inline
- Ajută la separarea diferitelor aspecte legate de clasă mai ales în proiectele mari pentru a face codul mai ușor de înțeles și depanat

Exemplul 1

TelefonMobil.h

```
class TelefonMobil
{
public:
    float nivelBaterie;
    //...
    void incarca(float nivelIncarcare);
};
```

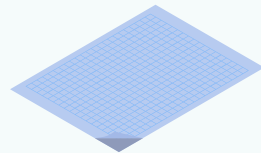
Source.cpp

```
#include "TelefonMobil.h"

void TelefonMobil::incarca(float nivelIncarcare)
{
    nivelBaterie += nivelIncarcare;
}

int main()
{
    TelefonMobil t1;
    t1.incarca(20);
}
```

Exemplul 2

TelefonMobil.h

```
class TelefonMobil
{
public:
    float nivelBaterie;
    //...
    void incarca(float);
};
```

TelefonMobil.cpp

```
#include "TelefonMobil.h"

void TelefonMobil::incarca(float nivel)
{
    nivelBaterie += nivel;
}
```

Source.cpp

```
#include "TelefonMobil.h"

int main()
{
    TelefonMobil t1;
    t1.incarca();
}
```

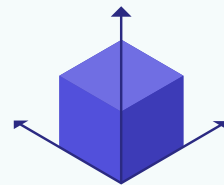
Curs 06

SUPRAÎNCĂRCAREA

Supraîncărcarea funcțiilor și a operatorilor

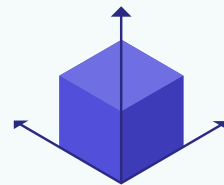

Supraîncărcarea funcțiilor

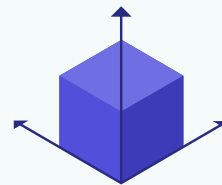
- Prima formă de polimorfism din Programarea Orientată Obiect
- Presupune existența a cel puțin două funcții (din același context) care au același nume, dar diferă prin numărul sau tipul parametrilor (prin semnătură)
- Identificarea funcției corespunzătoare apelului se face la momentul compilării
- De aceea supraîncărcarea este considerată o formă de „legare timpurie” (early binding) sau un polimorfism slab

Exemplul 1

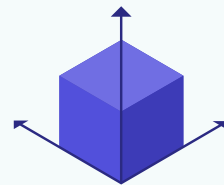
```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    void incarca(int nivel);
    void incarca(int nivel, int nivelMaxim);
};
```


Exemplul 2

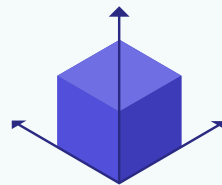
```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    void incarca(int nivel);
    void incarca(string tipIncarcator);
};
```

Supraîncărcarea funcțiilor

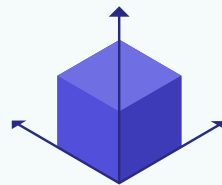
- Chiar dacă acest lucru nu a fost știut, am supraîncărcat până acum câteva metode
- Este vorba de constructorii din clase: funcții cu aceeași denumire (numele clasei, dar cu număr sau tip diferit de parametri)
- **Două supraîncărcări ale unei funcții nu pot diferi doar prin tipul returnat!**

Etape parcurse de compilator pentru alegerea corectă a funcției

1. Se caută o implementare a funcției fără a se realiza niciun fel de conversie
2. Se caută o implementare a funcției prin realizarea de conversii nedegradante (ex: de la int la long, de la char la int, etc.)
3. Se caută o implementare a funcției prin realizarea de conversii degradante (ex: de la long la int, de la float la int, etc.)
4. Se caută o implementare a funcției prin utilizarea operatorilor de cast supraîncărcați de către programator (conversii personalizate)

Etape parcurse de compilator pentru alegerea corectă a funcției

- Dacă în oricare dintre etapele precedente mai mult de o funcție corespunde apelului, atunci compilatorul va returna eroare de ambiguitate (nu știe ce variantă a funcției să aleagă pe baza apelului)
- Dacă după parcurgerea tuturor etapelor nicio funcție nu corespunde apelului, atunci se va returna eroare de link-editare (nu există o funcție definită care să corespundă apelului)

Supraîncărcarea operatorilor

- În limbajul C++ operatorii existenți (unari, binari, aritmetici, logici, relaționali) pot fi modificați astfel încât să funcționeze pentru tipurile de date definite de utilizator (ex: adunarea a două obiecte, compararea unui obiect cu un întreg, etc.)
- Modificarea lor se face prin funcții denumite `operator<simbol_grafic>` (unde `<simbol_grafic>` este simbolul grafic al acelui operator: `+` pentru adunare, `!` pentru negație, `=` pentru atribuire, etc.)
- Lucrul acesta se numește supraîncărcarea operatorilor, deoarece, la fel ca la funcții, numele operatorului rămâne același și se schimbă doar tipul parametrului/parametrilor

Supraîncărcarea operatorilor

- În limbajul C++ există două modalități de supraîncărcare a operatorilor:
 - prin metodă (funcție membră), situație în care primul operand este obligatoriu de tipul clasei și va fi substituit de this (nu se primește drept parametru)
 - prin funcție globală, în special în cazurile când primul operand nu e de tipul clasei, situație când, pentru a accesa atributele private, fie vom anunța operatorul în clasa ca funcție friend, fie vom utiliza metode de acces

Metode și clase „prietene” (friend)

- În limbajul C++ se poate acorda acces anumitor funcții sau anumitor clase asupra tuturor membrilor clasei (fie ei privați sau protected)
- Aceste funcții sau clase se numesc prietene (friend) și trebuie anunțate în cadrul clasei în care se permite accesul în următorul mod:
 - pentru clase: **friend class NumeClasa;**
 - pentru funcții: **friend tip_returnat NumeFunctie(tipParam1, tipParam2, etc);**

Exemplul 1


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    void incarca(int nivel);
    void incarca(int nivel, int nivelMaxim);
    //clasa Persoana va avea acces asupra tuturor membrilor clasei TelefonMobil
    friend class Persoana;
};
```


Exemplul 2


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    void incarca(int nivel);
    void incarca(int nivel, int nivelMaxim);
    //functia doneazaTelefon va avea acces asupra tuturor membrilor clasei TelefonMobil
    friend void doneazaTelefon(TelefonMobil, Persoana);
};
```

Reguli de supraîncărcare a operatorilor

- Nu se pot supraîncărca decât operatori existenți
- Anumiți operatori sunt exceptați de la supraîncărcare (ex: `.` `*` `.` `::` `?:` `sizeof()`)
- Sensul unui operator nu se poate schimba prin supraîncărcare (+ va realiza adunare, - scădere, etc.)
- Comutativitatea, cardinalitatea și asociativitatea operatorilor se vor conserva prin supraîncărcare
- Operatorii supraîncărcați nu se compun automat (dacă supraîncărcăm operatorii + și =, nu înseamnă că am supraîncărcat și operatorul +=)

Excepții de la regulă

- Operatorii `()` `[]` `->` `=` se supraîncarcă doar prin funcție membră
- Operatorii `new` și `delete` se supraîncarcă doar prin funcție globală
- Comutativitatea nu este asigurată automat
- Formele pre și postfixate ale operatorilor de acest fel se supraîncarcă separat

Operatorii unari

- Pot fi supraîncărcați atât prin funcție membră (varianta recomandată), cât și prin funcție globală
- Dacă vor fi supraîncărcați prin funcție membră nu vor avea niciun parametru, iar ca funcție globală vor avea un parametru (un obiect - singurul operand)

Exemplu: supraîncărcarea operatorului ! prin funcție membră (metodă)


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
public:
    bool operator!()
    {
        return nivelBaterie != 0;
    }
};
```

Exemplu: supraîncărcarea operatorului ! prin funcție globală


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    friend bool operator!(TelefonMobil);
};

bool operator!(TelefonMobil t)
{
    return t.nivelBaterie != 0;
}
```

Exemplu: utilizare operator!


```
int main()
{
    TelefonMobil telefonPersonal;
    //...
    bool poateFiFolosit = !telefonPersonal;
    //apel echivalent cu telefonPersonal.operator!() pentru functie membra
    //respectiv operator!(telefonPersonal) pentru functie globala
}
```

Operatorii unari de incrementare și decrementare

- Pot fi supraîncărcați atât prin funcție membră (varianta recomandată), cât și prin funcție globală
- Pentru a permite compilatorului să facă distincția între preincrementare (respectiv, predecrementare) și postincrementare (respectiv, postdecrementare), operatorii postfixați vor avea un parametru de tip `int` suplimentar (parametru ce nu va fi folosit efectiv)

Exemplu: supraîncărcarea operatorului de preincrementare prin funcție membră (metodă)


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
public:
    TelefonMobil operator++()
    {
        nivelBaterie++;
        return *this;
    }
};
```

Exemplu: supraîncărcarea operatorului de preincrementare prin funcție globală


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    friend TelefonMobil operator++(TelefonMobil&);
};

TelefonMobil operator++(TelefonMobil& t)
{
    t.nivelBaterie++;
    return t;
}
```

Exemplu: utilizare operator de preincrementare


```
int main()
{
    TelefonMobil telefonPersonal;
    //...
    TelefonMobil telefonDeServiciu = ++telefonPersonal;
    //apel echivalent cu telefonPersonal.operator++() pentru functie membra
    //respectiv operator++(telefonPersonal) pentru functie globala
}
```

Exemplu: supraîncărcarea operatorului de postincrementare prin funcție membră (metodă)


```
Class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
public:
    TelefonMobil operator++(int i)
    {
        TelefonMobil copie = *this;
        nivelBaterie++;
        return copie;
    }
};
```

Exemplu: supraîncărcarea operatorului de postincrementare prin funcție globală


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    friend TelefonMobil operator++(TelefonMobil&, int);
};

TelefonMobil operator++(TelefonMobil& t, int i)
{
    TelefonMobil copie = t;
    t.nivelBaterie++;
    return copie;
}
```

Exemplu: utilizare operator de postincrementare


```
int main()
{
    TelefonMobil telefonPersonal;
    //...
    TelefonMobil telefonDeServiciu = telefonPersonal++;
}
```

Operatorii binari

- Pot fi supraîncărcați atât prin funcție membră cât și prin funcție globală
- Varianta cu funcție globală este utilizată atunci când primul operand nu este de tipul clasei curente
- Dacă vor fi supraîncărcați prin funcție membră vor avea un parametru, iar ca funcție globală vor doi parametri (din care unul va fi de tipul clasei de interes)

Exemplu: supraîncărcarea operatorului + prin funcție membră (metodă)


```
Class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
public:
    TelefonMobil operator+(TelefonMobil t)
    {
        TelefonMobil copie = *this;
        copie.nivelBaterie = nivelBaterie + t.nivelBaterie;
        return copie;
    }
};
```


Exemplu: supraîncărcarea operatorului + prin funcție globală


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
    friend TelefonMobil operator+(TelefonMobil, TelefonMobil);
};

TelefonMobil operator+(TelefonMobil t1, TelefonMobil t2)
{
    t1.nivelBaterie += t2.nivelBaterie;
    return t1;
}
```

Exemplu: utilizare operator +


```
int main()
{
    TelefonMobil telefonPersonal;
    TelefonMobil telefonDeServiciu;
    //...
    TelefonMobil telefon = telefonPersonal + telefonDeServiciu;
    //apel echivalent cu telefonPersonal.operator+(telefonDeServiciu) - functie membra
    //sau operator+(telefonPersonal, telefonDeServiciu) - functie globala
}
```

Exemplu: conservarea comutativității pentru operatorul +


```
Class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //...
public:
    //momentan operatorul nu este comutativ
    TelefonMobil operator+(int x)
    {
        TelefonMobil copie = *this;
        copie.nivelBaterie = nivelBaterie + x;
        return copie;
    }
};
```

Exemplu: conservarea comutativității pentru operatorul +


```
class TelefonMobil
{
    //...
    int nivelBaterie;
    //... (inclusiv definitia de mai devreme)
    friend TelefonMobil operator+(int, TelefonMobil);
};

//acum operatorul+ este comutativ
TelefonMobil operator+(int x, TelefonMobil t2)
{
    t2.nivelBaterie += x;
    return t2;
}
```